

METODICKÉ VYSVETLIVKY ZISŤOVANÝCH ÚDAJOV

1/ Domácnosti

Jednotkami zisťovania sú súkromné domácnosti alebo členovia súkromných domácností.

Člen domácnosti je osoba, ktorá má obvyklé bydlisko v súkromnej domácnosti;

Súkromná domácnosť jednotlivca je súkromná domácnosť, v ktorej osoba obvykle býva sama v samostatnej obytnej jednotke alebo obýva ako podnájomník samostatnú miestnosť alebo miestnosti v obytnej jednotke, ale spolu s ostatnými obyvateľmi danej obytnej jednotky netvorí viacčlennú domácnosť;

Viacčlenná súkromná domácnosť je súkromná domácnosť, v ktorej skupina dvoch alebo viacerých osôb obvykle býva spoločne v obytnej jednotke alebo v časti obytnej jednotky a s ostatnými členmi domácnosti sa delí o príjmy alebo výdavky domácnosti;

Všetky osoby, ktoré majú obvyklé bydlisko vo viacčlennej súkromnej domácnosti, sa bez ohľadu na to, či majú príbuzenský vzťah s ostatnými členmi súkromnej domácnosti, považujú za členov viacčlennej súkromnej domácnosti, ak sa s inými členmi domácnosti delia o príjmy alebo výdavky domácnosti.

Spolubývajúcí, ktorí bývajú v obytnej jednotke na základe spoločného užívania obydľia a delia sa len o výdavky týkajúce sa obydľia, ale nedelia sa o príjmy domácnosti, nepovažujú sa za súčasť viacčlennej súkromnej domácnosti obývajúcej túto obytnú jednotku, aj keď sa delia o niektoré iné vedľajšie výdavky domácnosti.

Hospodáriace domácnosti (HD) sú súkromné domácnosti tvorené osobami v byte, ktoré spoločne žijú a spoločne hospodária, vrátane spoločného zabezpečovania životných potrieb. Za znak spoločného hospodárenia sa považuje spoločná úhrada základných výdavkov domácnosti (strava, úhrada nákladov za bývanie, elektrina, plyn a pod.).

Osobou na čele hospodáriacej domácnosti (HD) je osoba, ktorá sa prevažnou mierou podieľa na úhrade základných výdavkov domácnosti. Osobou na čele HD môže byť označená iba jedna osoba.

2/ Počet závislých detí

Závislé dieťa je definované ako osoba, ktorá je členom domácnosti a ktorej vek je menej ako 18 rokov alebo je vo veku od 18 do 24 rokov, ekonomicky neaktívna a bývajúca aspoň s jedným rodičom.

3/ Ekonomická aktivita

Pracujúci je osoba, ktorá pracuje za mzdu/plat alebo iný druh odmeny, vyplatenej vo forme peňažnej alebo naturálnej. Za pracujúcich sa považujú zamestnanci, podnikatelia, samostatne zárobkovo činné osoby a vypomáhajúci členovia domácnosti v rodinnom podniku. Patria sem aj pracujúci dôchodcovia a ženy na materskej dovolenke.

Nezamestnaný je každá osoba vo veku 15 - 64 rokov, ktorá síce nemá žiadnu platenú prácu, ale aktívne sa podieľa na tom, aby si ju našla..

Tieto osoby môžu, ale nemusia byť evidované na úradoch práce ako uchádzači o zamestnanie.

Každá osoba, ktorá poberá dávku v nezamestnanosti sa považuje za nezamestnanú, vrátane absolventov škôl, ktorí vykonávajú tzv. absolventskú prax.

Starobný dôchodca, osoba v predčasnom dôchodku je osoba na dôchodku, alebo na predčasnom dôchodku ak zanechala prácu z dôvodu veku.

Osoba by mala byť označená ako dôchodca alebo osoba v predčasnom dôchodku len vtedy, ak je jedinou príčinou tohto statusu dosiahnutý vek.

Iná neaktívna osoba je osoba mladšia ako 15 rokov, študent, žena v domácnosti, dôchodca, ľudia žijúci z vlastného majetku, ľudia, ktorí pre chorobu nemôžu pracovať alebo si nehľadajú prácu zo subjektívneho dôvodu. K ekonomicky neaktívnemu obyvateľstvu teda zaraďujeme ľudí, ktorí prácu nemajú a ani sa z akéhokoľvek dôvodu nepodieľajú na jej hľadaní.

4/ Bývanie

Obydlie alebo obytná jednotka je budova, jej časť, obytné priestory alebo iné priestory určené na bývanie a zahŕňa „byty“ a „iné obytné jednotky“ .

Typ obydli

Samostatný (rodinný) dom je dom, ktorý nemá spoločné múry s inými domami.

Dvojdom je dom, v ktorom sú aspoň dva byty a tieto majú spoločnú aspoň jednu stenu stavby.

Terasovitý dom je dom, v ktorom sú byty spojené aspoň jednou stenou, pričom nie sú na jednej úrovni cesty.

Bytový dom má viac bytov prístupných zo spoločnej chodby alebo schodišťa, pričom počet podlaží nie je rozhodujúci. Patria sem aj vily nespĺňajúce podmienky rodinného domu.

Pod iným druhom ubytovania sa rozumejú byty v budovách, ktoré sa používajú na iný účel ako na bývanie (materské školy, školy, atď.).

Vlastnícky status

Vlastník bytu musí byť členom domácnosti a vlastniť nadobúdaciú listinu nezávisle na tom, či je dom celý zaplatený alebo nie.

Nájomca, podnájomník je nájomca v družstevných bytoch, štátnych bytoch, tiež v služobných a podnikových bytoch, ak platia nájomné v plnej výške. Patria sem tiež podnájomníci bez ohľadu na to, akú časťku nájomného platia.

Ubytovanie poskytované za cenu nižšiu ako je trhová - zahŕňa:

- (a) nájom sociálnych bytov,
- (b) nájom za zníženú cenu od zamestnávateľa,
- (c) aktuálne nájomné pevne stanovené zákonom,
- (d) refundované nájomné z dávok na ubytovanie alebo z iných zdrojov.

Ubytovanie je poskytované bezplatne - nájomné sa neplatí, napr. ubytovanie je poskytnuté zamestnávateľom zadarmo alebo sa poskytuje zadarmo zo súkromných zdrojov (príbuzní).

5/ Zdravie

Všeobecné zdravie - predstavuje zahrnutie rôznych dimenzií zdravia, t.j. fyzických, sociálnych a emocionálnych funkcií a biomedicínskych znakov a symptómov, keď respondovaná osoba hodnotila svoj zdravotný stav zo subjektívneho hľadiska. Zdravotný stav sa nevzťahuje k veku. Dočasné (prechodné) zdravotné problémy sa nebrali do úvahy.

Pri obmedzení aktivít zo zdravotných dôvodov respondovaná osoba subjektívne ohodnotí, či je obmedzovaná v bežných činnostiach nejakými pretrvávajúcimi fyzickými alebo mentálnymi zdravotnými problémami, chorobou alebo invaliditou oproti všeobecnému štandardu populácie.

Pri chronických stavoch išlo o trvalý stav, pri ktorom sa dá očakávať, že bude vyžadovať dlhodobé obdobie kontrolovania, pozorovania alebo starostlivosti. Patria sem aj opakované problémy, ktoré sú sezónneho alebo nesúvislého charakteru, ale aj dôsledky zranení/úrazov, vrodených chýb a pod.

6/ Použité skratky

SR	–	Slovenská republika
BL	–	Bratislavský kraj
TA	–	Trnavský kraj
TC	–	Trenčiansky kraj
NI	–	Nitriansky kraj
ZI	–	Žilinský kraj
BC	–	Banskobystrický kraj
PV	–	Prešovský kraj
KI	–	Košický kraj
EÚ	–	Európska únia

EU SILC – European Union Statistics on Income and Living Conditions
(Zisťovanie o príjmoch a životných podmienkach domácností)

AROPE – Indikátor miera rizika chudoby alebo sociálneho vylúčenia

PKS – Parita kúpnej sily